

Et supperåd?

Som nyvalgt leder av NTFs råd for tannlegeetikk, må jeg starte med å takke representantskapet for tilliten.

Jeg sa ja til forespørselen fra valgkomiteen og gleder meg til å ta fatt på jobben.

I Tidene nr. 15, 2011, skriver den tidligere leder av rådet at noen kaller NTFs råd for tannlegeetikk for et supperåd. Årsakene til dette kan være mange, men det som er viktig er at NTFs råd for tannlegeetikk har en jobb å gjøre hvis dette er en allmenn oppfatning blant NTFs medlemmer.

Samfunnet vårt har endret seg. Før var det den enkelte tannlege som sto for sitt omdømme, men slik er det ikke lenger. Vi leser stadig i media om organisasjoner som har tapt sitt omdømme i befolkningen på kort tid fordi enkeltsaker har fått negativ omtale i pressen. Se bare på politiet. Det startet med overtidsnekt og senere kom flere uheldige saker. Terraskandalen i kommunene kan også nevnes. Det er viktig at kulturen i den organisasjonen man er en del av er tydelig for alle medlemmene, og at medlemmene er seg sitt ansvar bevisst. Det er vel og bra med både advarsler og rettleiding, men man må ikke glemme at enkeltmedlemmers brudd på NTFs etiske regelverk ikke lenger skader kun den enkelte tannleges omdømme, men alle tannlegene i NTF.

For mer enn 30 år siden leste jeg etikk som en del av examen philosophicum. Det jeg lærte og husker best fra denne undervisningen, er at etikk dreier seg om å gjøre valg. Vi står alle i situasjoner gjennom hele vår arbeidsdag som tannlege der vi må gjøre valg. Noen gjør sine valg ut fra det som gagnar tannlegen best, mens andre velger det som er til beste for pasienten. Begge deler kan i det enkelte tilfelle være riktig, men det viktigste er at de valgene vi gjør er

mest mulig de valgene flertallet av medlemmene i NTF ville foretatt ut fra de samme forutsetningene.

Som en universitetsutdannet yrkesgruppe med medisinsk fagkunnskap må kvaliteten i diagnostikk, kommunikasjon og behandling være kunnskapsbasert. Men en del av disse valgene vil også være påvirket av det felles etiske regelverk som til enhver tid gjelder i NTF. Hvis kunnskapen om dette regelverket er god, og dette kombineres med et høyt og oppdatert faglig nivå burde det ikke være akseptert at det er «det frie skjøn» som gjelder i diagnostikk og behandling.

Jeg tror det vil rettes mye mer oppmerksomhet mot tannlegene i tiden fremover, og denne oppmerksomheten vil rette seg mot kvalitetssikring av tjenestetilbudet vårt. Det siste tiåret er det lagt ned mye arbeide rundt i de enkelte tannlegepraksiser med kvalitetssikring. Det er utformet prosedyrebeskrivelser og annen skriftliggjøring av oppgaver. Dette er vel og bra, men det kan ikke være sånn at prosedyrer, diagnoser og behandlingsplaner varierer stort ut fra hvilken tannlege man velger å la seg behandle hos.

Nå er det en kjensgjerning at vi skiller oss noe fra andre medisinske faggrupper, fordi vi utfører både kurativ og estetisk behandling. Dette er områder det er lett å blande sammen, men det er her etikken kommer inn i bildet. Her har jeg lyst til å gjengi den paragrafen i vårt etiske regelverk jeg faktisk mener er den viktigste i denne sammenhengen:

§8

En pasient har krav på tannlegens råd og veiledning. Tannlegen skal utføre sitt arbeide i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp som kan forventes ut fra tannlegens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjon for øvrig. Overflødig eller unødig kostbar

behandling må ikke finne sted. Behandling bør baseres på gjensidig tillit og skal bygge på informert samtykke.

I dagens situasjon har tannlegene i Norge meget gode arbeidsbetingelser. Vi er en fri yrkesgruppe som bestemmer våre takster selv og vi bestemmer fritt hvor vi vil etablere oss.

Det har i lengre tid vært nok arbeid til alle.

Betingelsene kan raskt endre seg, og da er det viktig at NTF er seg sitt ansvar bevisst.

Jeg hørte et foredrag av professor Peter Fredrik Hjort på næringspolitisk forum for noen år siden.

Han snakket om viktigheten av å «RYDDE I EGET HUS».

Hvis ikke dette blir gjort i tide vil noen andre komme og rydde for oss, og det er alltid en dårligere løsning.

Vi starter det nye året med et fornyet og oppdatert etisk regelverk. Her er det lagt ned et omfattende arbeide i året som gikk, og vi har fått et godt verktøy å jobbe videre med.

Som ny leder av rådet vil jeg bringe mer informasjon fra etisk råd ut til alle medlemmene. En del av de sakene som behandles i rådet vil være nyttig informasjon for alle medlemmene. Det vil være viktig å få i stand en ordning slik at de sakene som egner for det kan omtales i Tidende i anonymisert form. Dette vil føre til en debatt som kan øke kunnskapen om det etiske regelverket, og som vil være en del av grunnlaget for omdømmebyggingen i NTF.

Med dette ønsker jeg dere alle Godt Nytt År!

Maria E. Alvenes
Leder av NTFs råd for tannlegeetikk